

*edu*magazin

CJELOVIT PRISTUP OBITELJIMA I POJEDINCIMA

Samostalno izradi glazbene instrumente

Jednostavno i poučno

Poziv na fizičku aktivnost

U zdravom tijelu, zdrav duh!?

Prilagodba na dječji vrtić

ČITAJ, SLUŠAJ I GLEDAJ

*“Tko zna
da ne zna –
najveći je.”*

Lao Tze

RIJEČ UREDNICE

Prvo želim zahvaliti su-urednici ovog broja: Miji Žilić, koja će vas uvesti u ono što slijedi u okruglom 10. broju eduMagazina!

U ovom broju pružamo podršku djeci koja su ove pedagoške godine krenuli na prilagodbu u dječji vrtić, ali i njihovim roditeljima. Savjete i smjernice možete pronaći iz perspektive odgojiteljice Mije Žilić i pedagoginje Ive Baldo Karlić. Nastavljamo s pozivom na fizičku aktivnost roditelja i djece na koju vas poziva pedagoginja i sociologinja Marija Rušev.

Također, Monika Šavorić napominje opasnosti sjedilačkog načina života te predlaže neke od aktivnosti na koje roditelji mogu upisati dijete.

Pregled programa katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi donosi nam sestra Marija Maslač.

Maja Lončarić predložila je savjete za izbjegavanje *burnouta* prilikom povratka u svakodnevicu i uobičajenu rutinu.

Ukoliko vaše dijete pokazuje interes za glazbene aktivnosti, posebno će vam koristiti ideje odgojiteljice Jasmine Cerovec, koja je predstavila sedam instrumenata koje možete jednostavno izraditi zajedno s djetetom te njihove dobrobiti.

O jačanju imuniteta i prevenciji bolesti, iz osobnog iskustva govori nam @mama.atopica.

KONTAKT

urednistvo.edumagazin@gmail.com

MJESEČNI MAGAZIN

Sljedeći broj izlazi u listopadu 2022.

**VIŠE O SVIM AUTORIMA UNUTAR MAGAZINA
MOŽEŠ SAZNATI OVDJE**

UREDнице

Mia Žilić

Tea Resanović

odgojno-
obrazovno

Prilagodba na jaslice

Polazak u jaslice jedna je od najvećih promjena u životu djeteta.

Prilagodba na prvi odgojni odgojni radnik kod djece može izazvati različite emocionalne, fizičke i ponašajne reakcije.

04

MIA ŽILIĆ

Polazak u jaslice
@od_malena_

IVA BALDO KARLIĆ

10

Mjesec rujan - vrijeme je za prilagodbu!

16

MARIJA RUŠEV

Kako aktivnost roditelja oblikuje aktivnost djeteta?
@odgojni_kutak

18

MONIKA ŠAVORIĆ

zdravlje

Smanjena fizička aktivnost,
smanjena borba s bolestima
@just_mom_nurse

20

MONIKA MASLAĆ

Program katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi

odgojno-
obrazovno

24

MAJA LONČARIĆ

Povratak u rutinu - kako
spriječiti burnout
@actionma.ma

selfcare

26

JASMINA CEROVEC

Glazbeni instrumenti
@jasmina_cerovec

*odgojno-
obrazovno*

32

ANA MARIJA HORVAT

Vjeruješ li u moć izbora?
@mama.atopica

low tox

POLAZAK U JASLICE

Autorica:

Mia Žilić, mag. praesc. educ.

@od_malena

<https://www.odmalena.com/>

Od malena
MIA ŽILIĆ

JASLICE KAO PRVO ODVAJANJE OD OBITELJSKOG DOMA

U rujnu, nakon dugih i neizvjesnih upisa u dječje vrtiće, mnoge obitelji čeka velika promjena - polazak djeteta u jaslice.

Iako je ova promjena najveća za dijete, ona uvelike utječe na cijelu obitelj.

Tome je tako jer polazak u jaslice označava promjenu dosadašnje rutine na koju je dijete naviklo, kao i prvo veće odvajanje od roditelja. Stoga ne čudi da dijete zna imati različite emocionalne, tjelesne, ali i ponašajne reakcije.

Važno je napomenuti da svako dijete može reagirati drugačije te da je vrijeme prilagodbe individualno za svako dijete ponaosob.

Zna se dogoditi da dijete prilikom polaska u jaslice reagira s veseljem zbog uzbuđenja mnoštva poticaja, promišljenih kutića u sobama, kontakta s vršnjacima te da nakon izvjesnog vremena ipak krene proživljavati vrtlog emocija koji proces prilagodbe najčešće izaziva.

ŠTO MOŽETE OČEKIVATI?

Moguće je da će dijete imati plačne reakcije u kraćem ili dužem trajanju i intenzitetu, da će osjećati strah zbog ostajanja u nepoznatom prostoru te da će otvoreno pokazivati nezadovoljstvo takvim ishodom (ljutnjom, ponekad i udaranjem, vrištanjem, odbijanjem inicijalnog kontakta s odgojiteljima te kasnije odbijanjem obroka i spavanja).

Uz to, može doći i do regresije u ponašanju (primjerice ako se dijete odviknulo od dude, ipak će ju više tražiti ili će umjesto hodanja krenuti ponovo puzati itd.).

S druge strane, dijete se može povući u sebe, pronaći siguran kutak u sobi pa s takve udaljenosti proučavati što se događa oko njega.

Isto tako, dijete može biti iznimno zainteresirano za poticaje koje pronade u sobi ili naizgled odbijati inicijativu odgojiteljice za "zajedničkom igrom", no u većini slučajeva s nježnim pristupom, djeca zaista prihvaćaju kontakt i utjehu odgojitelja.

Ono što roditelji najčešće izdvajaju jest promjena djetetova ponašanja u obiteljskom okruženju. Dijete zna biti razdražljivo, konstantno tražiti pažnju, zabrinuto promatrati svaki put kad izadete iz prostorije te zbog straha od napuštanja imati veću potrebu za nošenjem, maženjem i češćim kontaktom. Uz to, dijete ponekad može reagirati ljutnjom na roditelja kad dođe po dijete u jaslice, ponekad početi plakati kad vidi roditelja iako je do tog trenutka bilo zaigrano, ponekad ga dočeka s oduševljenjem...

Zapamtimo, situacija prilagodbe izaziva veliki spektar emocija kod djeteta i dužnost odraslih (odgojitelja i roditelja) jest imati razumijevanja za sve reakcije te pružati podršku i sigurnost kako bi se dijete s vremenom što lakše opustilo i prilagodilo.

"Kad se dijete ne može umiriti, ono treba povezivanje i utjehu, a ne kritiziranje i kontrolu."

Jane Evans

Ovdje pročitaj 3 razloga zašto je važno težiti unaprjeđenju odnosa između roditelja i odgojitelja.

KAKO RODITELJ MOŽE DJETETU OLAKŠATI POLAZAK U JASLICE?

- prije samog polaska u jaslice, važno je da roditelj djetetu govori o jaslicama. Treba isticati pozitivne strane, no istovremeno ne preuveličavati, a posebice nikako ne dijete plašiti jaslicama.

Primjerice, u redu je djetetu komunicirati da će krenuti u jaslice, da ćete ići zajedno vidjeti kakvih sve igračaka ima, da ćete se tamo malo zajedno poigrati, da će upoznati svoje odgojiteljice i nove prijatelje, da može ponijeti svoju omiljenu igračku (prijelazni objekt), a kako se bude bližilo vrijeme ostanka u jaslicama, jasno djetetu dati do znanja da ćete se brzo vratiti po njega kad ga ostavite (obavezno se s djetetom kratko pozdraviti, ne pobjeći da vas ne vidi).

- svakako je poželjno da s djetetom obidete prostor dječjeg vrtića - pogledate dvorište ili ako imate mogućnosti prošetate zajedno kroz dječji vrtić kako bi se dijete upoznalo s prostorom
- postoje i tematske slikovnice o prvim danima u dječjem vrtiću, pa bi zajedničko listanje i čitanje slikovnica moglo djetetu približiti što ga sve u vrtiću očekuje
- u sklopu pripreme za prve dane u jaslicama, zajedno odaberite koji ruksak će dijete ponijeti - prilikom kupovine papučica spomenite da su one za jaslice kao i prilikom spremanja ostalih potrepština u ruksaku
- komunicirajte o djetetovim osjećajima te mu možete pokazati što mu može pomoći da se umiri (zagrliti prijelazni objekt, čitati slikovnicu, zagrliti odgojitelja/icu itd.)
- budite sigurni da su jaslice upravo ono što vam u tom trenutku treba (čak i ako to nije opcija kojoj ste se u početku veselili) - to znači da djetetu pružate sigurnost sa svojim stavom i da će lakše razviti povjerenje u odgojitelje ako osjeti da je i vama tu ugodno te da vjerujete odgojiteljima
- pozdrav s djetetom neka bude topao, pun ljubavi, ali kratak - to može biti 2 puse, dati pet, zagrljaj ili nešto drugo što vam odgovara ili što dogovorite - odugovlačenje otežava djetetu, ali i vama

ŠTO RODITELJ TREBA ZNATI PRILIKOM DJETETOVA POLASKA U JASLICE?

- svako dijete je individua za sebe i ne postoji pravilo koliko će mu vremena biti potrebno da se prilagodi - vaše strpljenje, razumijevanje, podrška i konzistentnost su ispravan put
- na prvom roditeljskom sastanku dobit ćete sve važne informacije vezane uz boravak djece u jaslicama (rutine dana, prehrana, higijena, zdravstveni i drugi protokoli, eventualni poboli djece, potrepštine, kako je organiziran popodnevni odmor, izlazak na dvorište, označavanje djetetovih stvari inicijalima i sl.)
- odgojitelji i stručnjaci su profesionalci u svom pozivu i svima je u interesu dobrobit djeteta te svi zajedno držimo jednu ravnopravnu stranu i težimo ostvarivanju partnerstva
- osim zajedničkih roditeljskih sastanaka, imate pravo (i obvezu) na individualne konzultacije pomoću kojih dobivate uvid u djetetovo snalaženje u skupini, općenito tijekom prilagodbe, interese, mogućnosti, potrebe, razvojne karakteristike
- jaslice su mjesto koje će s vremenom (za većinu djece) postati mjesto sklapanja prijateljstava, zajedničke igre, odgojiteljske topline, individualnog rasta i razvoja - s tim ciljem i stavom krenite u ovu pedagošku godinu

Budite blagi i strpljivi prema djetetu i sebi. U fazi ste kad se mijenja cijela rutina - odlasci na spavanje, ranije ustajanje, hoće li dijete doručkovati u jaslicama ili kod kuće, aktivnosti nakon jaslica i sl.

I nama odraslima je potrebno vrijeme prilagodbe kad koračamo u nove pothvate. Također smo zabrinuti kako će sve ispasti, hoćemo li biti prihvaćeni i hoće li nam se uopće svidjeti ta promjena. Tako je isto i kod djece, samo oni još nemaju priliku to verbalizirati.

Na sljedećoj stranici naći ćete grafike koje možete isprintati kao mali podsjetnik na ovaj članak da vam bude lakše.

Prilagodba na jaslice

Polazak u jaslice jedna je od najvećih promjena u životu djeteta.

Prilagodba na prva odvajanja od roditelja kod djece može izazvati različite emocionalne, tjelesne i ponašajne reakcije.

Ne samo da se dijete odvaja od roditelja, nego upoznaje novi prostor, odgojitelje, prijatelje te dnevne rutine skupine.

Važno je pokazati razumijevanje za dijete, toplinu, ljubav i podršku te u suradnji s odgojiteljima omogućiti da uspostavi socio-emocionalnu vezu i razvije sigurnu privrženost.

Kako olakšati prilagodbu na jaslice?

Prije polaska u jaslice, možete s djetetom prošetati oko vrtića, pričati mu što se u vrtiću radi, o igri i igračkama te novim prijateljima i druženjima.

Prve dane prilagodbe, roditelj boravi s djetetom u skupini te se postepeno produžuje samostalan boravak djeteta u skupini.

Prilikom odlaska, roditelj se treba kratko pozdraviti s djetetom i najaviti mu da će se vratiti nakon što obavi određenu obvezu.

Važno je imati povjerenje u odgojitelje te pozitivan stav prema vrtiću. Kada dijete osjeti smirenost roditelja, osjećat će se sigurnije.

Ukoliko dijete pokaže potrebu, ponijeti prijelazni objekt kako bi osjećalo povezanost s domom (dudu, plišanca i sl.).

• Foto: Privatna arhiva - vlastita izrada

Sjetite se, i djeci je lakše ukoliko mi odrasli možemo iskomunicirati što se događa. Razgovarajte s djetetom o proteklom danu, čak i ako mislite da vas ne razumije u potpunosti. Dijete vas odlično osjeti i poznaje.

Dodatan savjet:

Ako je moguće, osigurajte djetetu da za vrijeme prilagodbe ne prolazi kroz dodatne promjene - primjerice da u tom periodu kreće spavati u svojoj sobi ili da su u tijeku istovremeno i odvikavanje od dudu/pelene i polazak u jaslice. To bi značilo još veću promjenu rutine kod djeteta, a poznato je da su upravo rutine i predvidljivost ono što djetetu daje sigurnost.

*Dijete neće reći:
"Imao/la sam
težak dan u školi
danas, možemo li
razgovarati o
tome?"*

*Ono će reći:
"Hoćeš li se igrati
sa mnom?"*

Lawrence J. Cohen

MJESEC RUJAN - VRIJEME JE ZA PRILAGODBU!

Autorica:

Iva Baldo Karlič, mag. paed.

Stigao nam je rujan, a njime i nova pedagoška godina. Mnoga djeca prvi puta kreću u jaslice i vrtić, prvi se puta odvajaju od svojih roditelja, što predstavlja zaista velik, ali i stresan događaj u životu. Proces prilagodbe stresan je period kako za dijete tako i za roditelja. Mijenja se djetetov način življenja,

mora se prilagoditi na nepoznate osobe (odgajateljce), višesatni boravak među većim brojem djece, novi prostor i stvari koje ga okružuju, različit dnevni ritam ustajanja, spavanja, njege i hranjenja. U to vrijeme se dijete, odgajatelj i roditelji prilagođavaju novoj situaciji u kojoj je cilj **uspostava socio-emocionalne veze djeteta i odgajatelja**.

RAZDOBLJE PRILAGODBE

Prilagodba djeteta na novi način života i odvajanje od roditelja traje određeni period. Taj period zovemo period adaptacije. Kod mlade djece obično je duži, a kod starije kraći. Izrazito je važno biti **strpljiv** s djetetom, jer će u tom periodu biti tužno ili ljuto na roditelje. Prvih dana u vrtiću dijete može oštro protestirati, nesretno plakati, odbijati kontakt s odgajateljem ili pak biti potpuno orijentiran na odgajatelja, odbijati hranu ili slabo jesti, odbijati spavanje ili nemirno spavati, svoju ljutnju izražavati vrištanjem, zvanjem mame i tate, agresijom prema odgajatelju, drugoj djeci ili stvarima...

• Foto: Canva

Moguća je **regresija** u ponašanju (dijete se vraća navikama koje je preraslo - dudanju dode ili palca, puzanju, mokrenju u krevet...).

Razlog stresu je odvajanje od roditelja uzrokovano strahom od napuštanja.

Mlađa djeca obično burno reaguju, dok starija češće poslušno ulaze u sobu, ali veći dio dana šute, stoje pokraj vrata, odbijaju komunikaciju s odgajateljem ili drugom djecom. Općenito su neka djeca sklona reakcijama na fiziološkom planu: odbijanje hrane, odbijanje spavanja, probavne smetnje, često obolijevanje, a druga reakcijama u vanjskom ponašanju (plač, agresivnost, pasivnost). Neka djeca tako reaguju samo prvih dana, kod nekih to stanje traje danima, a kod nekih se javlja tek nakon određenog vremena pa možemo govoriti o mogućim „zakašnjelim“ reakcijama kada je dijete shvatilo da je odlazak u vrtić postalo dio njegove svakodnevnice i konačno stanje.

SEPARACIJSKA ANKSIOZNOST

Separacijska anksioznost je strah napuštanja sigurnosti emocionalno bliskih osoba ili doma djeteta.

Normalna je i očekivana u dobi djeteta od šest mjeseci do 24-36 mjeseci starosti. Vrhunac dostiže u dobi od 18 mjeseci.

Kod djece te dobi očekivano je teže odvajanje i duži adaptacijski period. Faza pojačane separacijske anksioznosti u prosjeku traje dva tjedna, no to uvelike ovisi o

djetetovom temperamentu i načinu na koji roditelji odgovaraju na djetetov strah. Jačina iskazivanja separacijske anksioznosti ovisi o: dobi djeteta, prethodnim iskustvima, povezanosti s roditeljima, ličnosti djeteta i reagiranju roditelja.

• Foto: Canva

Može se dogoditi da dijete lakše podnosi odvajanje nego roditelji.

TIPOVI PRILAGODBE

Razlikujemo tri tipa prilagodbe:

- **Laka prilagodba** - reakcije i promjene u ponašanju djeteta se smiruju tijekom 10-15 dana boravka u dječjem vrtiću
- **Prilagodba srednje težine** - promjene u ponašanju su produljene i smiruju se do 30 dana boravka djeteta u dječjem vrtiću
- **Teška prilagodba** - promjene u ponašanju traju 2-6 mjeseci; često je kod spomenute prilagodbe prisutno više nepovoljnih faktora koji produžuju razdoblje prilagodbe (obolijevanje, nepovoljni obiteljski uvjeti i dr.)

• Foto: Canva

Najveći broj djece prođe proces prilagodbe bez većih promjena u ponašanju, a samo mali broj djece prolazi teži oblik adaptacije.

Dugotrajniju i težu prilagodbu obično imaju mlađa djeca (zbog straha od odvajanja), pretjerano zaštićivana djeca, djeca „teškog“ temperamenta (često neraspoložena djeca, burno reagiraju na neugodu, ne prihvaćaju utjehu i odgodu zadovoljenja potrebe, teško se prilagođavaju promjenama), djeca koja su imala ranija negativna iskustva u odvajanju od roditelja i djeca s posebnim potrebama upravo zbog svojih specifičnih potreba.

• Foto: Pinterest

REAKCIJE RODITELJA KOJE OTEŽAVAJU ODVAJANJE

Djeca oponašaju osjećaje i ponašanje roditelja. Dijete koje osjeća roditeljevu nesigurnost, tugu ili nepovjerenje i samo je nesigurno, tužno i nepovjerljivo.

Kod roditelja se također mogu javiti reakcije na prilagodbu djeteta poput nesigurnosti i/ili plača; roditelj traži od djeteta dopuštenje za odlazak ili doslovno „pobjegne“ ne oprostivši se od djeteta, dugo se zadržava na vratima sobe, učestalo viri kroz prozor...

Ponekad su roditelji zabrinuti jer ne poznaju dovoljno odgojitelja/icu kojoj ostavljaju dijete. Ponekad roditelji postanu "ljubomorni" na odgojitelja/icu jer on/a preuzima brigu za njihovo dijete, igra se, provodi mnogo vremena s djetetom.

Važno je imati na umu da su odgojitelji/ce profesionalci kojima se roditelj uvijek može obratiti u svezi svih nedoumica s punim povjerenjem.

Ponekad se kod roditelja javi grižnja savjest jer ne uspijeva provoditi vremena s djetetom koliko bi želio. Međutim, nijedan roditelj nije loš roditelj zato što treba raditi i priskrbljivati za život. Ostaviti dijete u dječjem vrtiću znači omogućiti djetetu da razvije nove vještine i usvoji nova znanja.

KAKO DJETETU OLAKŠATI PRILAGODBU NA VRTIĆ?

Prije samoga polaska u vrtić roditelji bi trebali privikavati dijete na svoje povremene odlaske, pričati djetetu o vrtiću s veseljem i povjerenjem te ukoliko je dijete manje naučiti ga jesti sa žlicom, piti iz čaše, obuvati se (što je dijete samostalnije manje će ovisiti o drugima i osjećat će se sigurnije).

Veoma je važno da se i sami roditelji pripreme na činjenicu da se sami odvajaju od svog djeteta i njegov odgoj prepuštaju profesionalcima. Uz to, nužan je osobni pozitivan stav prema dječjem vrtiću te povjerenje u odgajatelje koji će se brinuti o djetetu.

Kada dijete krene u vrtić, roditelji svojim jasnim porukama mogu olakšati samo odvajanje!

Obvezno je naglasiti djetetu da će se roditelj vratiti po njega te je poželjno usmjeriti ga na neku aktivnost za koju dijete inače pokazuje interes (npr. igra se s kockama dok sam na poslu).

Oproštaj od djeteta ne treba otežati, već se kratko oprostiti, bez zadržavanja u hodniku, virenja u sobu i sl.

KAKO DJEČJI VRTIĆ MOŽE OLAKŠATI PRILAGODBU DJETETA?

Polaskom djeteta u jaslice/vrtić započinje se sa uspostavom partnerskog odnosa roditelja i odgojitelja. Za početak potrebno je omogućiti roditelju da prvih dana polaznja dječjeg vrtiću boravi sa svojim djetetom u prostoru vrtića i sudjeluje s njim u aktivnostima, upoznavajući se tako sa odgajateljima, ostalom djecom, prostorom...

Može se omogućiti donošenje tzv. prijelaznog objekta (stvari iz doma uz koju je dijete emotivno vezano i koja ga smiruje - dudu, bočica, dekica, igračka...).

Važno je naglasak staviti i na redovito dovodenje djeteta u vrtić (dijete uči i privikava se na redoslijed radnji: ustajanje, dolazak u vrtić, odlazak roditelja, boravak u vrtiću, povratak roditelja i odlazak kući - što ga čini sigurnijim).

Treba poticati redovitu, iskrenu i otvorenu komunikaciju na relaciji roditelj-odgajatelj. Odgajatelj/ica treba roditelju pružiti sve informacije o djetetovom danu u jaslicama/vrtiću. Povremeno roditelja se može uključiti u vođenje aktivnosti za djecu (npr. roditelj svoj djeci u skupini čita slikovnicu ili nešto izrađuje s njima).

Prilagodba nije gotova kad dijete prestane plakati, već kad počne spontano izražavati svoje osjećaje, misli i sposobnosti. Želim svim roditeljima i odgajateljima da im procesi prilagodbe prođu što brže i bezbolnije, uz što manje suza te sve više lijepih trenutaka, povjerenja i sreće!

*“Kažu da je
roditeljstvo kao
ples.*

*Vi napravite
jedan korak, vaše
dijete drugi.”*

Michael Jackson

KAKO AKTIVNOST RODITELJA OBLIKUJE AKTIVNOST DJETETA

Autorica:

Marija Rušev, mag. soc. et paed.

@odgojni_kutak

Poznata je činjenica da su roditelji model i primjer svome djetetu. Oni su, dakle, ti koji svojim ponašanjem i primjerom pokazuju svojoj djeci način i oblik ponašanja, vrijednosti, stavove, uvjerenja... No, ako pogledamo dublje u definiciju roditelja kao modela (i primjera), možemo uočiti neka ponašanja koja naša djeca (doslovno) kopiraju od nas roditelja.

O ČEMU SE TU ZAPRAVO RADI?

Čitajući jednu knjigu ponovno sam se susrela s pojmom tromosti, odnosno zakona tromosti koji me potaknuo na razmišljanje. On, jednostavnim riječima, glasi ovako: ako smo cijelo vrijeme aktivni, bez problema ćemo obavljati još dodatnih aktivnosti, unatoč umoru. Postepeno, počinjemo odmarati i ako odmor kao takav postane učestali, bit će nam teško napraviti i malu sitnicu. Stoga dolazimo do svrhe ovoga rada, a to je da kada smo mi kao roditelji tromi, logičan je slijed da će i naše dijete biti tromo. Zašto?

EVO PRIMJERA...

Roditelji (iz nekog razloga) počinju često koristiti svoje slobodno vrijeme za ležanje na kauču, gledanjem televizije ili tipkanjem po mobitelu u blizini djeteta, bez volje za ikakve druge aktivnosti. Tu i tamo se zabave s djetetom koje se uglavnom igra samostalno ili sluša što mu roditelj pasivno govori. Zamislimo tu scenu...

S vremenom, kada se takvo ponašanje ponavlja i kako roditelj postaje nezainteresiran za kvalitetno provođenje vremena s djetetom, dijete će ovakav obrazac ponašanja vrlo lako prisvojiti. Dijete se više neće imati volje igrati samo igračkama na podu, već će i ono željeti mobitel, ležati u svojoj fotelji i izbezumljeno pratiti slike i glasove koji se izmjenjuju na određenom uređaju.

Dijete je time naučilo biti tromo, a dječje aktivnosti potrebne za razvoj poput trčanja, skakanja, igranja postale su „teške“ i bezvoljne te jedino što će dijete željeti je ležati/sjediti i gledati u uređaj. Kako vrijeme prolazi, početak će i jesti u takvoj poziciji skoncentrirano na sadržaj koji gleda i sluša, a ne na hranu i sl.

Zamislimo sada da se roditelj „probudi“ iz svoje tromosti te ga počinje smetati što dijete nije uključeno u druge aktivnosti, no ne postavlja si pitanje zašto je do toga došlo.

Stoga, dragi roditelji, ovo je možda jedan ekstreman primjer, ali nadam se da je poslužio svrsi. Svrsi toga da naša aktivnost, odnosno tromost, ako se ponavlja i ako je učestala uvelike oblikuje i djetetovu aktivnost. Jasno je da se ovdje radi smo o slučajevima gdje su takva ponašanja i način života postali normalni i svakodnevnici i da ako se ponekad dogodi tromost roditelja neće imati nikakve posljedice na dijete, jer roditelj ima pravo na takav osjećaj. Važno je jedino porazmisliti o razlogu zašto je dijete postalo tromo i nezainteresirano, a ne započeti reakciju ljutnjom i krivnjom na dijete!

• Foto: Pixabay

SMANJENA FIZIČKA AKTIVNOST, SMANJENA BORBA S BOLESTIMA

Autorica: Monika Šavorić

bacc.med.techn.

@just_mom_nurse

U trenutku kad je časopis izašao van, Vi ste vjerojatno sa svojim djetetom odradili prilagodbu u vrtiću. Neki su prošli bolje od očekivanja, neki uz plač, a poneki nisu uspjeli dovršiti prilagodbu, jer su najvjerojatnije oboljeli.

Gledano godinama unazad, primijetila sam kako djeca najčešće obolijevaju kroz prvi vikend prilagodbe. Postoji niz čimbenika zašto, no jedni od najvećih su pad imuniteta usred stresa i susret s "novim mikroorganizmima" te manjak fizičke aktivnosti i boravka na svježem zraku.

"NOVI MIKROORGANIZMI"

Svi smo upoznati s činjenicom kako nam imunitet pada tijekom stresa, te ukoliko nismo na vrijeme pružili "pomoć" našem organizmu u vidu suplimenata i potpore ubrzo ostajemo bez snage i naše tijelo se počinje boriti sa različitim mikroorganizmima.

Svaka osoba u svome tijelu nosi "svoje" mikroorganizme koji služe održavanju normalne fiziološke flore u organizmu. S druge strane, postoje i osobe koji su nositelji određenih mikroorganizma, kliconoše, koji su velika prijetnja oslabljenom tijelu i imunitetu.

Upravo zbog toga sam u posljednjem članku pisala kako treba na vrijeme početi sa jačanjem imunog sustava. Bitno je naglasiti kako se ne treba zatvarati u kuću, nego što više boraviti na svježem zraku potičući jačanje tijela, hraneći tijelo vitaminom D. Uz pravilnu prehranu te održavanjem fizičke aktivnosti, tijelu dajemo pozitivnu energiju i olakšavamo borbu.

FIZIČKA AKTIVNOST

Krajem mjeseca rujna u vrtiću predložit će Vam se mnoštvo aktivnosti koje Vaše dijete može polaziti.

Uz strane jezike, tu su najčešće sportske udruge i ples. Bilo bi zaista odlično kada bi Vaše dijete pohađalo neku od tih aktivnosti jer bi na taj način tijelo bilo u fizičkoj spremi i lakše bi se borilo protiv različitih oboljenja.

Današnje vrijeme samo po sebi je ubrzano i najčešće u nedostatku vremena, ne zadržavamo se dovoljno vani na svježem zraku s našom djecom. Roditeljima se sviđa ideja o pohađanju aktivnosti, jer se sve odvija za vrijeme trajanja vrtića pa tako ne trebaju dodatno sjesti u auto i opet nekud ići nakon što su stigli kući.

S druge strane, dolaskom kući naša djeca najčešće vrijeme provode ispred TV ekrana ili drugih digitalnih uređaja pa samim time potičemo *sjedilački način života*. Tako da koriste sve manje mišića koji s vremenom ili atrofiraju (stanje se) ili su okruženi salom.

U prošlosti su naši stariji nakon škole svoje vrijeme provodili na svježem zraku, u igri ili radu. Svoje kalorije potrošili su trčeći livadama ili loveći životinje, dok naša djeca ne potroše kalorije jer igranjem igrica troše samo vrijeme. Upravo zbog toga u Republici Hrvatskoj je sve više pretile i gojazne djece, koja uz nepravilnu i brzu prehranu, sve manje vremena provode u fizičkoj aktivnosti.

Roditelji nose veliku odgovornost u tom pogledu. Shvaćam da užurbani način života ponekad oduzima više vremena nego što bi sami htjeli, ali izborom dodatnih dječjih aktivnosti u vrtiću olakšavate si i potičete dijete na fizičku aktivnost.

U vrtiću će vam se, s obzirom na dob, nuditi različiti programi. Za jaslice baby gym i ples, dok će vrtićka dob imati mogućnost plivanja, klizanja, skijanja, rolanja...

Sport, osim fizičke spremnosti, donosi velike dobrobiti i za mentalno zdravlje djece, potiče djecu na dogovore i timski rad, uključuje ih u društveni život (stvaranje prijatelja), uči ih na pobjedu i poraz te ostale benefite.

I za kraj ne zaboravimo onu dobru staru izreku: "*U zdravom tijelu, zdrav duh*"!

PROGRAM KATOLIČKOG VJERSKOG ODGOJA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Autorica:

s. Monika Maslač, mag. praesc. educ.

Vrtić, kao prvo okruženje nakon obiteljskog doma, osim poticanja tjelesnog, kognitivnog, socio-emocionalnog i govorno-jezičnog razvoja u djeci nastoji razvijati i duhovni aspekt koji ima posebno mjesto u cjelokupnom razvoju djeteta.

Svako dijete u sebi nosi izraženu duhovnu dimenziju koja se postupno formira tijekom razvoja. Najznačajniji doprinos tom rastu je praktični vjerski život roditelja i kršćansko ozračje odgojne ustanove ili skupine.

Gledajući s religioznog aspekta, djetinjstvo je vrlo intenzivno i osjetljivo razdoblje. Religiozna dimenzija u djetetu budi osjećaje duboke i iskrene radosti jer ono u sebi nosi sposobnost da „vidi nevidljivo“.

U tom procesu je izrazito važna suradnja roditelja i odgojitelja koji zajedničkim nastojanjem pomažu djetetu da se razvije u voljenu, sigurnu i sretnu osobu.

Polazište katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi trebalo bi biti urastanje u jedinstvo ljubavi s Bogom kroz konkretnu stvarnost, osobito kroz odnos s osobom i društvom.

U skladu s time, odgojitelji trebaju crpiti snagu i kreativnost iz Božje riječi i susreta s Bogom kako bi vlastitim životom bili primjer ljubavi na koju su svi pozvani. Tek tada mogu nastojati oko vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi.

• Foto: Privatna arhiva

Aktivnosti u programu katoličkog vjerskog odgoja bogato se mogu osmisliti na temelju događaja ili života likova iz Svetog pisma te na temelju životnih priča tolikih svetaca. U vjerskom odgoju osobito je draga tema Dobrog Pastira, no postoji niz drugih tema koje svojim likovima i sadržajima privlače pažnju djeteta: pripovijest o stvaranju svijeta, Noina arka, Mojsije, David i Golijat, priča o Joni, navještenje Isusova rođenja, zatim znakoviti događaji Isusova života itd.

Različiti kreativni pristupi kroz glazbu, likovno ili dramsko stvaralaštvo pomoći će djetetu da ono samo uroni u sadržaj koji mu je ponuđen. Važno je omogućiti mu iskustvo i osobni odnos prema svetome.

Ako je okolina u kojoj dijete boravi prožeta toplinom i sigurnošću te ako je odnos odraslih osoba prema njima ispunjen pažnjom i uvažavanjem, dijete će graditi i odnos povjerenja prema Bogu.

Ovakvo poticajno vjersko okruženje neće utjecati samo na razvoj djetetove duhovne dimenzije već i na njegov cjelokupni razvoj.

O MENI...

Moje ime je s. Monika Maslač, redovnica sam i pripadam Družbi Sestara Služavki Malog Isusa. Magistra sam ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, radim u Dječjem vrtiću Cvjetnjak gdje uz redovni program provodim i Programom katoličkog vjerskog odgoja djece rane i predškolske dobi, koji nosi posebnu važnost i prepoznatljivost vrtića. Diplomirala sam na temu „Kineziološka edukacija i religioznost“, a magistrirala na temi „Doživljajno slušanje glazbe s djecom rane i predškolske dobi“.

Rad s djecom posebno me raduje, potiče na promišljanje o potpunom predanju i pomaže rastu u vjeri. Rad u vrtiću pomaže mi sazrijevati u cjelovitu osobu predajući svoja nastojanja dobrom Bogu poput djeteta koje pokazuje bezuvjetno povjerenje nama kojima je povjereno. Posebnost mojeg poslanja je služenje.

Stoga mi je Blažena Djevica Marija istinski primjer raspoloživosti i brige za najmanje koji su mi u mojem zanimanju, ali i apostolatu povjereni.

Dječji vrtić Cvjetnjak je privatni katolički vrtić čiji je osnivač Družba Sestara Služavki Malog Isusa - Provincija Presvetog Srca Isusova i Marijina, Zagreb, Nova ves 55.

Odgojno- obrazovni rad u vrtiću usmjeren je na razvoj cjelovitosti ljudske osobe, u što je uključena i duhovna dimenzija. Temelji se na humanističko - razvojnom pristupu, poznavanju zakonitosti rasta, razvoja i potreba djeteta, njegovih darovitosti, a za katolički vjerski odgoj polazište je u Svetom pismu, tradiciji i dokumentima crkvenog Učiteljstva.

Odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi, ostvaruje se kao djelo ljubavi, a nadahnuće proizlazi iz otajstva Božića kao služenja Djevice Marije Malom Isusu. Načelo rada je misao Utemeljitelja Družbe dr. Josipa Stadlera:

„Imaj prema Bogu srce djetinje, prema bližnjem srce majčinsko, a prema sebi srce sudačko“.

Djelovanje vrtića usmjereno je i prema duhovnoj potpori obiteljima, podržavanju roditeljskih kompetencija, doprinoseći tako duhovnom i kulturnom razvoju društvene zajednice. Dječji vrtić Cvjetnjak svoju djelatnost obavlja na tri lokacije: Zagreb, Samobor i Vinkovci.

Više o odgojno- obrazovnom radu i aktivnostima možeš istražiti na službenoj [web stranici Dječjeg vrtića Cvjetnjak](#).

• Foto: Privatna arhiva

• Foto: Privatna arhiva

• Foto: Privatna arhiva

• Foto: Privatna arhiva

• Foto: Privatna arhiva

POVRATAK U RUTINU - KAKO SPRIJEČITI BURNOUT

Autorica:

Maja Lončarić, zaposlena mama

@actionma.ma

Rutina - vještina, lakoća obavljanja nekog postupka, posla, stečena iskustvom

Ljeto još nije gotovo, a mi se moramo vratiti u rutinu... To je posebno teško nakon godišnjeg odmora i uživanju bez obaveza. Kako se vratiti u rutinu bez (previše) stresa?

Najlakše je to učiniti polako. Pokušajte zadnje dane godišnjeg možda ići ranije spavati, planirati jelovnik, pripremati se za sutrašnji dan. Odaberite što vam je prioritet.

Kod nas je to odlazak na spavanje. Preko ljeta se ide kasnije spavati, dani su duži, navečer nije vruće i tada je najugodnije biti vani. Pred kraj ljeta shvatimo da smo ipak predugo budni pa se gotovo dva tjedna ranije polako vraćamo na staru rutinu odlaska na spavanje kako bi buđenje za vrtić prošlo što bezbolnije.

Uslijed povratka "na staro", onaj ubrzaniji način života, potrebno je paziti na sebe kako ne bismo "izgorili". Vraćamo se na posao, čekaju nas kućanski poslovi, obroci, obaveze, rođendani, pregledi, vrtići, škole...Tu je najvažnije planiranje, organiziranje i delegiranje.

Kada se nakupi hrpa obaveza, stavite ih na papir i rasporedite po danima. I ne zaboravite - ne morate sve sami, delegirajte!

Nema osobe koja nije doživjela burnout. Simotomi su različiti, ali približava se kada npr. spremite kuhinjsku krpu u hladnjak i nemate pojma da ste to napravili. Previše nam je stvari na pameti i potrebno je rasteretiti se s vremena na vrijeme.

KAKO BISTE IZBJEGLI BURNOUT, POKUŠAJTE SLIJEDEĆE:

1. Odmorite. Uzmite si barem 10 minuta u danu kada nećete raditi baš ništa.
2. Ne odgovarajte na poruke i mailove odmah, barem ne u svoje slobodno vrijeme.
3. Ostavite mobitel nakon određenog vremena, npr. sat ili dva prije spavanja.
4. Vježbajte! I malo je ponekad dovoljno. Prostor pokreta ima odlična rješenja za užurbani način života - jer i 15 minuta je dovoljno.
5. Maknite se od negativnosti. Prepoznali ste što i tko vam crpi energiju, vrijeme je da reagirate!

I ne zaboravite: mali self-care rituali mogu spriječiti da se stres pretvori u nešto ozbiljnije.

Take
IT
Easy

• Foto: Canva

GLAZBENI INSTRUMENTI

Autorica: Jasmina Cerovec
mag. praesc. educ.
Baby signs odgojiteljica
odgojiteljica u engl. programu
@jasmina_cerovec

Jedna od omiljenih aktivnosti djece rane i predškolske dobi je slušanje i pjevanje veselih pjesmica uz glazbu. Takve aktivnosti korisne su u području *razvoja osnovnih glazbenih sposobnosti tj. u razlikovanju visine tona, pamćenju melodije i ritma te analizi akorda.*

Glazbene sposobnosti ovise djelomično o genetski nasljednim predispozicijama, a djelomično o okolini te o osobnom angažmanu i zainteresiranosti.

Stoga je važno djeci **osigurati kvalitetnu i poticajnu okolinu u kojoj mogu istraživati i ispunjavati svoj maksimalni potencijal.** U nastavku slijedi nekoliko prijedloga za kreativnu izradu instrumenata koji će djecu zasigurno zainteresirati i povesti u smjeru glazbenog istraživanja. Kroz izradu instrumenata djeca će se kreativno izražavati, a potom će njihovim korištenjem poticati razvoj glazbenih sposobnosti.

1) ZVEČKA

Većini djece zvečka je prvi instrument s kojim se u životu susreću. Zvečka je dio Orffovog instrumentarija, kruškastog je oblika, ispunjena zrnjem s raznim mogućnostima korištenja. Može biti na štapiću ili bez, a zvuk proizvodi trešnjom. Dijete zvečku može koristiti i bez da izradi dršku. Također, zanimljivo je istraživanje zvukova koje proizvode različiti materijali.

• Foto: Pinterest

Djetetu bi moglo biti zabavno izraditi zvučni memory tako da napravi po dva jajeta s istim materijalom i pronalazi parove.

MATERIJALI: plastična kutijica (jaje)/mala plastična čaša, 2 plastične žlice, ljepljiva traka, zrnje

UPUTE: plastično jaje napunite zrnjem (riža, leća, heljda, sjemenke...). Oko jaja stavite plastične žlice i pričvrstite ih ljepljivom trakom.

• Foto: Pinterest

2) BUBANJ

S bubnjem je dijete također već vjerojatno upoznato pa će mu biti poznato kako je za proizvodnju zvuka potrebno udariti membranu rukom ili palicom. Ako koristimo različite veličine kantica ili različite materijale membrane, bubnjevi će proizvoditi različite zvukove. Dijete ovdje ima priliku puno istraživati.

MATERIJALI: limenke/kantice, balon, gumice

UPUTE: odrežite uski dio balona kako bi ga mogli razvući preko limenke/kantice, zatim balon fiksirajte gubicama.

• Foto: Pinterest

3) KASTANJETE

Kastanjete su španjolske udaraljke obično izrađene od drveta i oblikovane kao 2 školjke. Jedan dio se pričvrsti za palac a drugim se upravlja s ostala četiri prsta ruke, udarajući jednim dijelom u drugi kastanjete proizvode oštar zvuk.

MATERIJALI: trake kartona, metalni čepovi boca, ljepilo, ukrasi po želji

UPUTE: karton izrežite malo šire od širine čepa i na dužinu od cca 20 cm. Dijete neka ukrasi karton prema želji. Kartonsku traku savinite na pola i na krajeve zalijepite čepove kao što je to na slici.

• Foto: Pinterest

4) SIRINGA (PANOVA FRULA)

Siringa ili Panova frula je jako zanimljiv, antički instrument koji se sastoji od pet ili više povezanih cjevčica. Cijevi su poredane po veličini i međusobno povezane. Za izradu siringe možemo koristiti razne cjevčice, prikazane su slamke zbog jednostavnosti manipulacije njihovom dužinom.

MATERIJALI: slamčice, ljepljiva traka, škare

UPUTE: ljepljivu traku položite na stol, na nju slažite slamke jednu do druge, zatim trakom zalijepite slamke. Škarama režite kosinu na dnu siringe.

• Foto: Pinterest

5) KSILOFON

Djeca će zasigurno voljeti pregršt kreativnih mogućnosti kojima možemo izraditi ovaj zanimljiv instrument.

Ksilofon se izvorno sastoji od niza drvenih pločica različitih dužina od kojih svaka daje određeni ton. Pločice se udaraju drvenim palicama ili batićima. Dijete može istraživati materijale s priloženih fotografija i izrađivati različite vrste ksilofona.

Svaki od priloženih vrsta ksilofona napravljen je na isti princip, s materijalima položenim po veličini te nekom vrstom palice čijim se udarcem dobiva zvuk.

Za vodeni ksilofon u svaku četu čašu ili staklenku uliti različitu količinu vode (kao što je prikazano).

• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

6) KAZOO

Kazoo je zanimljiv, etnički, američki instrument koji proizvodi specifičan zvuk koji se stvara vibrirajućom membranom. Dijete će s otvorene strane tuljca upuhivati zrak i proizvoditi zvuk!

MATERIJALI: kartonski tuljac, papir za pečenje, gumica, olovka

UPUTE: dijete neka ukrasi tuljac prema želji, zatim izrežite papir za pečenje na veličinu prigodnu da se njime prekrije jedan kraj tuljca, papir fiksirajte gumicom. Zatim olovkom pažljivo probušite rupicu na sredini dužine tuljca.

• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

7) TRZALAČKA GLAZBALA

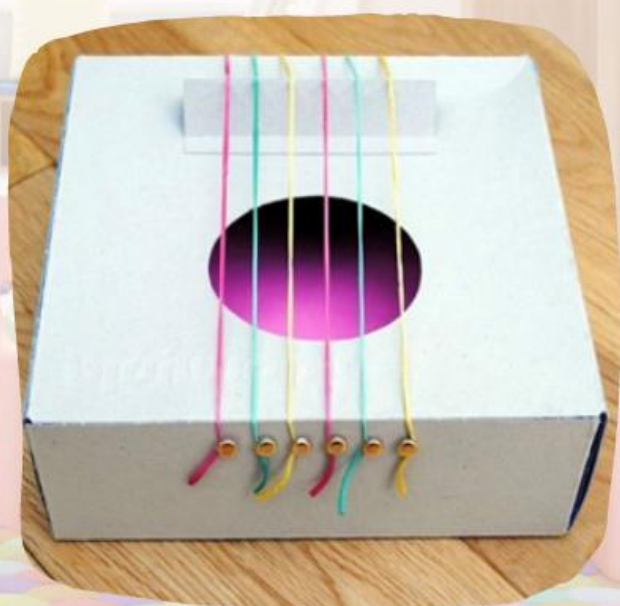
Trzalačka glazbala spadaju u skupinu glazbala sa žicama, sviraju se tako što se žica trza prstima ili trzalicom. Gitara, harfa, lutnja, ukulele ili bendžo, neka se dijete kreativno izražava raznim materijalima koji su mu dostupni. Žice može izraditi od gumica različitih debljina koje će proizvoditi različite tonove.

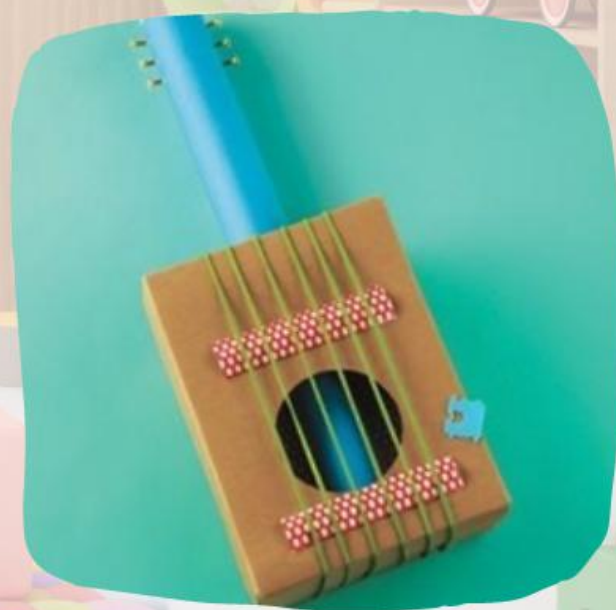
• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

• Foto: Pinterest

VJERUJEŠ LI U MOĆ IZBORA?

Autorica:

Ana Marija Horvat, mag. oec.

@mama.atopica

Što kada bi tvoje tijelo bilo tvoj najbolji prijatelj? Bi li se prema njemu odnosili jednako kao i sada? Bi li mu izgovorili sve grozote koje ponekad pomislimo ili ga hranili svime i svačime, ne mareći za njegove potrebe?

IMUNITET

Stigne jesen, zatvorimo se u svoja četiri zida, jer je vani tmurno vrijeme koje se poistovjećuje s toplim kakaom i dekicom. S jeseni stignu i prve virozice, grozimo se kašlja i jurimo u ljekarnu po nešto protiv prehlada i nešto za imunitet. Kao bivši dobrovoljni vatrogasac najviše mi se u pamćenje urezala jedna riječ a to je: **PREVENTIVA**.

Isto to možemo napraviti i s našim imunitetom. Ali za to treba zasukati rukave i krenuti na vrijeme. Također se treba boriti i s mozgom kojem je uгода puno draža od nečeg što mu ne pruža instant zadovoljstvo - kao na primjer porast dopamina kada pojedemo nešto čokoladno.

Fun fact - porast dopamina i samim time osjećaja ugone događa se i nakon tjeleovježbe.

Društvene mreže pune su novih trendova i svatko zagovara svoje - ono što njemu odgovara. Dobar dio njih u tome pretjera pa većina odmahuje rukom i vodi se onom dobrom starom: „U takvim uvjetima smo i mi odrastali i ništa nam nije“. Rijetko tko se zapita odakle onda samo toliko autoimunoloških bolesti? Samo pod našim krovom ih je troje od ukupno 3! Još zanimljivije je kada do toga i dođe rijetko tko se zapita što napraviti po tom pitanju. Mogu li nešto promijeniti. Jer **fun fact** - vratimo se našem mozgu - žaljenje mu daje instant **feedback**, dok bi rezultate promjene morali čekati mjesecima. Da, dobro ste pročitali - mjesecima.

A KOJI JE TVOJ IZBOR OVU ZIMU? PUNA ČEKAONICA KOD DOKTORA ILI ŠETNJA PRIRODOM?

I sama zagovaram zdraviji način života na svom Instagram profilu i trudim se ne pretjerivati u tome.

Suprug i ja često radimo samoevaluaciju i analiziramo što smo do sada napravili dobro, gdje smo pretjerali pa da usporimo a gdje trebamo dodati malo više gasa.

Jer ipak kada dođe slobodan dan ljepše nam je provesti ga zajedno u prirodi nego na hitnoj. I uz samo malo edukacije i samodiscipline to je moguće.

U svemu treba imati nekih zdravih granica - u odnosima, prehrani, low toxu, stvarima - baš svemu.

Stoga ne mislim da je potrebno kao robot automatizirati naše navike i prebaciti ih u postavkama samo na grickanje mrkve i celera.

Već razmisliti u 22h da li nam je doista potrebno smazati kutiju domaćica pred toksičnim sadržajem na TV-u.

Za kraj te u mislima ostavljam s Benjaminom Franklinom koji kaže:

"Čuvaj se malih pukotina. Male pukotine potopit će i veliki brod."

Ukoliko trebaš nekoga tko će s tobom, korak po korak, stvarati skup malenih dobrih navika - javi mi se u inbox.

Savjete vezane uz kvalitetniju svakodnevicu ili atopijski dermatitis možeš pronaći na mom Instagram profilu.

EDUMAGAZIN

Home - eduMagazin

VIŠE O AUTORIMA

Tanja Hrvat Šimičić
mag. praesc. educ., životni trener
certificirani asistent za roditelje
asistentica (prijateljski) roditeljske
pomoćnice

[Click Here](#)

Marija Rušev
mag. soc. i ped. / eduBloger, projekt
"Aktivna roditelja"

[Click Here](#)

Mia Žilić
mag. praesc. educ., Montessori
pedagoška, dipl. št. št. za vođenje engl.
skupine / eduBloger

[Click Here](#)

Kristina Tauzer
AM-certificirana Montessori
asistentica za skupine 0-3 godine
podjela, vlasnica 1. Montessori Studija u
Hrvatskoj

[Click Here](#)

Eva Holjević
univ. bacc. pedagoške znanosti

[Click Here](#)

Ana Hanjpin Gajić
mag. praesc. educ. priča, drama, prof.
pedagoške, mindfulness i NLP
praktikantica

[Click Here](#)

Josipa Periš
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

BE ORIGINAL
LUKA art

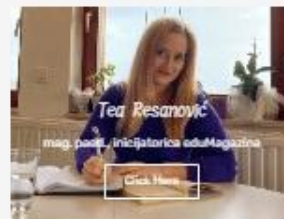
Maja Lončarić
mag. med. lab. diag.

[Click Here](#)

s. Monika Maslač
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

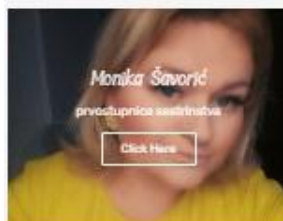
Tea Resanović
mag. ped. / inicijatorica eduMagazina

[Click Here](#)

Ana Marija Horvat
mag. praesc. educ. / majka atopičara

[Click Here](#)

Monika Šavorić
privatna psihologinja

[Click Here](#)

Lea Vutaklija
mag. praesc. educ. / učiteljica joge

[Click Here](#)

Nataša Maček
mag. praesc. educ. / volonterka

[Click Here](#)

Vesmina Čerovec
mag. praesc. educ. / baka i mama
odgojateljica te odgojateljica u svoj
programu

[Click Here](#)

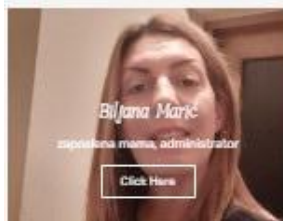
**Sara Kozjak Dragović i hrv.
Rađević**
odgojateljica i logopedinja

[Click Here](#)

Nataša Trebotić
prof. pedagogije, hrv. i knjiž. NLP
praktičarka, modjateljica

[Click Here](#)

Biljana Markić
zaposlena mama, administrator

[Click Here](#)

Nikolina Šopić
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

hrv. Dežo Karić
pedagoška mentorka

[Click Here](#)

